

DOI: 10.5281/zenodo.22735489 · UDC: [615.356+613.292](478)

CONSUMUL SUPLIMENTELOR ALIMENTARE ÎNTR-UN EȘANTION DE ADULȚI DIN REPUBLICA MOLDOVA: STUDIU TRANSVERSAL

CONSUMPTION OF DIETARY SUPPLEMENTS IN A SAMPLE OF ADULTS FROM THE REPUBLIC OF MOLDOVA: A CROSS-SECTIONAL STUDY

Radu Rusu¹, Olga Curarari¹, Alexei Chirlici¹, Vladislav Rubanovici¹¹ Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova

REZUMAT

Introducere. Disponibilitatea extinsă a suplimentelor alimentare a transformat consumul acestora într-un fenomen de masă, generând riscuri asociate automedicației. În Republica Moldova, datele privind acest comportament rămân limitate. **Scopul** cercetării a fost evaluarea practicilor de consum al suplimentelor în rândul adulților din Republica Moldova pentru identificarea specificului automedicației.

Materiale și metode. Studiu observațional, transversal (noiembrie 2025 – martie 2026), utilizând un chestionar structurat cu 81 de itemi, conceput de autori pe baza cadrului KAP și distribuit în format online și tipărit. Eșantionul a cuprins n=391 respondenți adulți, datele fiind analizate în Microsoft Excel.

Rezultate. Profilul consumatorilor este majoritar feminin (86,7%) și urban (94,9%). Prevalența utilizării suplimentelor este de 80,8%, iar 35,0% le administrează zilnic. Liderii consumului sunt Magneziul (66,2%) și Vitamina D (57,5%). Utilizarea concomitentă a mai multor suplimente alimentare a fost raportată de 54,5% din eșantion. Deși 37,3% urmează recomandările nutriționiștilor, decizia de consum se ia frecvent fără screening biochimic prealabil. Totodată, 47,1% atribuie eronat suplimentelor proprietăți curative, fiind influențați de rețelele sociale (33,8%) și marketingul digital (26,3%). Alimentația haotică și lipsa timpului împing 76,0% dintre respondenți spre auto-suplimentare.

Concluzii. Consumul de suplimente în Republica Moldova este marcat de un nivel ridicat de automedicație neasistată. Este necesară reglementarea pieței publicitare și implementarea unor programe intersectoriale de educație nutrițională.

Cuvinte-cheie: suplimente alimentare, starea de sănătate, stil de viață, automedicație

ABSTRACT

Introduction. The widespread availability of dietary supplements has transformed their consumption into a mass phenomenon, raising public health concerns regarding uncontrolled self-medication. In the Republic of Moldova, data on this behavioral pattern remain scarce.

Aim. This study aimed to evaluate dietary supplement consumption practices among adults in the Republic of Moldova to identify the specific characteristics of self-medication.

Materials and Methods. A cross-sectional observational study was conducted (November 2025 – March 2026) using an 81-item structured questionnaire developed by the authors based on the KAP framework and distributed online and in print. The final sample included n=391 adults, and data were analyzed using Microsoft Excel.

Results. The consumer profile was predominantly female (86.7%) and urban (94.9%). The supplement penetration rate reached 80.8%, with 35.0% using them daily. Magnesium (66.2%) and Vitamin D (57.5%) were the most consumed options. Concurrent use of multiple dietary supplements was reported by 54.5% of the sample. Although 37.3% followed nutritionists' advice, consumption decisions were frequently made without prior biochemical screening. Furthermore, 47.1% erroneously attributed curative properties to supplements, heavily influenced by social media (33.8%) and digital marketing (26.3%). Chaotic eating and time constraints drove 76.0% of respondents toward self-supplementation.

Conclusions. Supplement consumption in the Republic of Moldova is characterized by a high level of unassisted self-medication. Regulating the advertising market and implementing intersectoral nutritional education programs are urgently required.

Keywords: dietary supplements, health status, lifestyle, self-medication

Introducere

Suplimentele alimentare au apărut inițial ca o soluție terapeutică destinată corectării deficiențelor nutriționale severe și menținerii vitalității fiziologice [1, 2]. Ulterior, pandemia de COVID-19 a acționat ca un accelerator fără precedent pentru această industrie. Contextul epidemiologic și stringența identificării unor măsuri rapide de protecție au determinat populația să recurgă la un consum extins de suplimente alimentare, în tentativa de a stimula funcția imunitară [3]. Rapoartele globale din acea perioadă au indicat o creștere exponențială a pieței pentru vitamina C, vitamina D și zinc. Acest model comportamental a persistat și post-pandemie, consolidându-se sub forma unui obicei cotidian de consum. Prin urmare, vitaminele, mineralele și extractele din plante nu mai sunt rezervate exclusiv pacienților cu deficiențe clinice diagnosticate; ele au fost reconfigurate în bunuri de larg consum, accesibile astăzi nu doar în unitățile farmaceutice, ci și prin intermediul platformelor de comerț electronic și al rețelelor de socializare [4]. Administrarea acestor preparate a devenit o componentă intrinsecă a stilului de viață modern, fiind susținută activ de campanii promoționale ce promit optimizarea energiei, a productivității și încetinirea proceselor de îmbătrânire [5].

În prezent, disponibilitatea pe scară largă a suplimentelor alimentare s-a transformat într-o problemă emergentă de sănătate publică, alimentată în special de fenomenul automedicației necontrolate. O proporție semnificativă de consumatori consideră în mod eronat că statutul de produs eliberat fără prescripție medicală (OTC) și promovarea intensivă în mass-media garantează implicit siguranța administrării [6]. Consecințele clinice și epidemiologice ale acestui consum irațional — incluzând riscurile de toxicitate cumulativă și interacțiunile adverse — sunt documentate tot mai frecvent în literatura de specialitate contemporană [2, 7, 8].

În Republica Moldova, cadrul legislativ de reglementare a acestui sector este stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 538/2009, actualizată prin HG nr. 442 din 28.06.2023 [9]. De asemenea, indicațiile specifice de utilizare a suplimentelor în anumite stări fiziologice sau patologice sunt prevăzute în diverse ghiduri și protocoale clinice naționale [10, 11]. Cu toate acestea, în practică, autoritățile de reglementare se confruntă cu provocările majore generate de comerțul electronic transfrontalier. O parte dintre produsele achiziționate prin aceste canale eludează controalele naționale de calitate, existând riscul de a conține ingrediente interzise în Uniunea Europeană sau doze de substanțe active care depășesc limitele de siguranță [4]. Astfel, decizia de a utiliza un supliment alimentar a încetat să mai fie rezultatul unei consultații medicale calificate, fiind adesea dictată de tendințe fluctuante din mediul online [6]. Deși consumul acestor produse este pe larg răspândit în țară, în literatura autohtonă se atestă o lipsă de date statistice concrete cu privire la comportamentul real și alfabetizarea nutrițională a populației active [2]. În acest context, investigarea practicilor de utilizare a suplimentelor alimentare în Republica Moldova reprezintă o direcție de

cercetare de maximă actualitate.

Scopul cercetării a fost evaluarea consumului de suplimente alimentare de către populația adultă din Republica Moldova pentru a identifica practicile de automedicație și de a elabora unele recomandări practice privind utilizarea rațională a acestora.

Materiale și metode

Studiul a fost observațional, transversal și descriptiv, axat pe evaluarea comportamentului unui eșantion de adulți din Republica Moldova. Colectarea datelor s-a realizat în perioada noiembrie 2025 – martie 2026 printr-un chestionar sociologic structurat în 8 secțiuni, cu 81 de itemi, conceput de autori pe baza cadrului KAP (Knowledge, Attitudes, Practices). Instrumentul a fost pretestat pentru claritatea formulărilor pe un eșantion restrâns de colegi din cadrul Disciplinei de igienă. Nu au fost calculate scoruri distincte pentru componentele Knowledge, Attitudes și Practices și nu au fost utilizate scale KAP validate. Criteriile de includere au fost: vârsta ≥ 18 ani, reședința în Republica Moldova și exprimarea consimțământului informat pentru participare și prelucrarea datelor în scop științific. Au fost excluse persoanele sub 18 ani, cele fără reședință în Republica Moldova la momentul colectării și persoanele care au refuzat participarea. Recrutarea a fost de conveniență, prin distribuirea liberă a chestionarului în format tipărit și online prin Google Forms, fără selecție probabilistică. Dimensiunea minimă orientativă a eșantionului a fost estimată cu formula Cochran, utilizând $Z=1,96$, $p=0,50$, $q=0,50$ și $e=0,05$, rezultând $n=384$; calculul nu implică reprezentativitatea populațională a eșantionului. Eșantionul final a inclus 391 de respondenți. Datele au fost centralizate și analizate descriptiv în Microsoft Excel. Pentru întrebările cu selecție multiplă, fiecare opțiune a fost analizată separat ca variabilă binară (nu/da), iar procentele au fost calculate raportat la întregul eșantion ($N=391$); în consecință, suma procentelor poate depăși 100%. Nu au fost efectuate teste statistice de asociere sau corelație. Participarea a fost voluntară; consimțământul informat a fost obținut online prin acord obligatoriu înainte de completarea formularului Google Forms și verbal la înmânarea chestionarului tipărit.

Rezultate și discuții

Analiza profilului socio-demografic al respondenților evidențiază, în primul rând, o participare predominantă a femeilor, care au constituit 86,7% din eșantion, în timp ce ponderea bărbaților a fost de doar 13,3%. Această discrepanță majoră în rata de răspuns indică o receptivitate și un interes considerabil mai ridicat al populației feminine din Republica Moldova față de managementul nutriției, prevenție și intervențiile prin intermediul suplimentelor alimentare. Această constatare se aliniază tendințelor documentate în literatura de specialitate la nivel internațional, care confirmă faptul că femeile reprezintă consumatorii principali pe această piață, manifestând o atitudine mai proactivă în gestionarea

propriei stări de sănătate [1, 2]. În ceea ce privește nivelul de instruire, s-a înregistrat un grad ridicat de școlarizare în rândul participanților. Majoritatea covârșitoare (72,0%) deține studii universitare și postuniversitare, distribuite astfel: studii universitare de licență – 44,0%, masterat – 19,0% și doctorat – 9,0%. Studiile medii de specialitate (colegiu) au fost raportate de 12,0% dintre respondenți, în timp ce restul de 16,0% au absolvit studii liceale.

Datele obținute au scos la iveală o prevalență clară a populației economic active, care a reprezentat 83,7% din totalul eșantionului. Majoritatea participanților sunt angajați sau antreprenori în sectorul privat (70,1%), în timp ce salariații din sectorul public (de stat) au alcătuit 13,6%. Categoria persoanelor fără un loc de muncă a reprezentat 8,7%, iar studenții și pensionarii au cumulat 6,6%. Apartenența majorității respondenților la categorii profesionale din sectorul privat, caracterizate printr-un potențial de venit mediu sau ridicat, explică accesibilitatea sporită a acestora la piața suplimentelor alimentare. Structura socio-profesională a eșantionului trebuie luată în considerare la interpretarea rezultatelor privind accesul și consumul suplimentelor alimentare; în absența unor analize de asociere, nu poate fi estimată relația dintre statutul socio-economic și consum.

Sub aspect geografic, 68,1% dintre respondenți au provenit din municipiul Chișinău, 14,8% din regiunea Centru, 9,7% din regiunea Sud și 7,4% din regiunea Nord. Mediul urban a reprezentat 94,9% din eșantion, iar mediul rural 5,1%. Această distribuție dezechilibrată trebuie luată în considerare la interpretarea și generalizarea rezultatelor.

În ceea ce privește percepția subiectivă asupra propriei stări fizice, ponderea majoritară a respondenților (46,5%) și-a descris starea de sănătate ca fiind „bună”, în timp ce 39,9% au evaluat-o ca fiind „satisfăcătoare”. Această ultimă pondere semnificativă indică un echilibru fiziologic fragil sau prezența unor disconforturi minore, cronice, specifice stilului de viață modern. Doar o minoritate de 7,9% dintre participanți a considerat că are o stare de sănătate „foarte bună”, în timp ce la polul opus, 5,7% și-au evaluat starea ca fiind „proastă” sau „foarte proastă”. Analizate descriptiv împreună cu adresabilitatea către serviciile medicale, aceste percepții evidențiază următorul profil al respondenților: doar 19,7% dintre respondenți au declarat că apelează la medic exclusiv la apariția unor simptome deranjante, 15,9% efectuează controale clinice mai rar de o dată pe an, iar o minoritate de 3,8% recunoaște că evită intenționat investigațiile sau nu consultă niciodată medicul pentru controale de rutină. Faptul că o proporție considerabilă a populației studiate își consideră starea de sănătate favorabilă, dar evită examenele medicale periodice, sugerează că decizia de a recurge la suplimente alimentare este adoptată de sine stătător, în absența unui screening biochimic sau a unor investigații de laborator prealabile. Aceste date sunt compatibile cu existența unor practici de auto-suplimentare, fără a permite stabilirea unor relații de asociere sau cauzalitate.

Datele obținute atestă o rată de utilizare mare a suplimentelor alimentare în rutina populației investigate, o

proporție covârșitoare de 80,8% dintre respondenți confirmând consumul recent al acestor produse. Mai mult, peste o treime din eșantion (35,0%) utilizează suplimente în mod constant, zi de zi. Această practică translează rolul preparatelor dintr-o soluție temporară de corectare a unor carențe punctuale într-un element permanent al rației alimentare zilnice, generând un potențial risc asociat administrării nejustificate, dozelor excesive sau utilizării prelungite — fenomen intens documentat în cercetările de profil [6-8]. Această utilizare cronică, nesuținută de argumente clinice, subliniază stringența unor intervenții educaționale și de conștientizare publică. Analiza profilului motivațional relevă un tablou complex, centrat pe dorința de optimizare a stării generale de bine, mai degrabă decât pe tratarea unor patologii diagnosticate. Motivele prioritare invocate de consumatorii activi includ: corectarea deficiențelor nutriționale (opțiunea dominantă, selectată de 51,5% dintre respondenți), susținerea funcției imunitare (influențată pronunțat de contextul post-pandemic), menținerea nivelului de energie (ca răspuns la solicitările și stresul specifice ritmului urban actual) și îmbunătățirea aspectului estetic (piele, păr, unghii).

În categoria suplimentelor pe bază de vitamine, liderul absolut al consumului este Vitamina D, indicată de mai mult de jumătate dintre participanți (57,5%). Pe poziția a doua se situează complexe de multivitamine (47,1%), urmate îndeaproape de Vitamina C (41,5%) și de complexul de vitamine B (40,7%). Alte microelemente vitaminice administrate individual au înregistrat ponderi substanțial mai scăzute: Vitamina E (21,9%), Vitamina B12 (21,1%), Vitamina K (18,1%) și Vitamina A (7,6%).

În ierarhia preferințelor pentru suplimentele cu săruri minerale, magneziul deține întâietatea, fiind utilizat de 66,2% dintre respondenți. Acesta este urmat de zinc (39,8%), fier (34,3%), calciu (27,4%) și seleniu (23,4%). Alte microelemente (precum cuprul sau iodul) au înregistrat valori procentuale nesemnificative, reflectând decizii de consum strict individualizate. Pe de altă parte, ponderea respondenților care nu utilizează deloc suplimente cu conținut mineral s-a menținut la un nivel constant de 16,8%.

Evaluarea obiceiurilor de consum evidențiază un fenomen extins de utilizare concomitentă a mai multor suplimente alimentare: peste jumătate din eșantion (54,5%) utilizează concomitent mai multe suplimente alimentare. Dintre aceștia, 36,3% practică acest consum în mod frecvent și sistematic (asociind, de exemplu, complexe de multivitamine, acizi grași omega-3 și probiotice), în timp ce 18,2% recurg la combinarea lor mai rar. Doar 16,6% dintre respondenți au indicat că nu asociază niciodată preparatele. Aceste date subliniază importanța critică a consultării unui specialist. Utilizarea concomitentă și necontrolată a mai multor suplimente, fără evaluarea dozelor cumulate și a posibilităților interacțiuni, poate crește riscul reacțiilor adverse și al interacțiunilor cu medicamentele administrate concomitent [8].

Analiza surselor de informare și recomandare relevă o dinamică duală, cuprinzând atât elemente încurajatoare, cât și puncte critice pentru sănătatea publică. Pe de o parte, se

remarcă o orientare pozitivă către specialiștii în nutriție, 37,3% dintre respondenți declarând că urmează recomandările nutriționiștilor sau ale dieteticienilor; acest fapt indică o creștere a încrederii în profesioniștii de profil și un interes sporit pentru abordările personalizate. Medicii de familie au ghidat consumul pentru 13,5% dintre participanți, medicii specialiști (endocrinologi, dermatologi, ginecologi) au fost menționați în răspunsurile deschise, în timp ce farmaciștii au reprezentat sursa de recomandare pentru 4,6% din eșantion. La polul opus, un sfert dintre respondenți (24,4%) practică automedicația pură, administrând suplimente din proprie inițiativă. Aceștia li se adaugă 9,1% care urmează sfaturile familiei sau ale prietenilor și 4,1% care sunt influențați direct de bloggeri sau vloggeri din mediul virtual, în timp ce instructorii de fitness cumulează 7,1%. Faptul că un segment considerabil apelează la auto-diagnosticare și auto-prescripție confirmă vulnerabilitățile semnalate în literatura de specialitate privind accesul facil la produse, alimentat de expansiunea comerțului electronic și de marketingul digital agresiv de pe rețelele de socializare, care omit adesea prezentarea riscurilor asociate consumului pe termen lung. [4-6]

În ceea ce privește criteriile de selecție a mărcii sau a producătorului, autoritatea profesională rămâne factorul decizional prioritar, recomandarea specialistului fiind invocată de 49,1% dintre participanți. Compoziția specifică a suplimentului se plasează pe locul al doilea, constituind un reper important pentru 38,2% dintre respondenți, ceea ce sugerează prezența unui segment de public informat, capabil să analizeze etichetele și să caute formule adaptate nevoilor proprii. Reputația brandului sau a producătorului influențează decizia în cazul a 28,2% dintre consumatori. Interesant de remarcat este faptul că factorul financiar reprezintă un criteriu prioritar pentru doar 9,2% dintre respondenți, în timp ce opiniile de pe internet ghidează 9,9% din eșantion. Această ierarhie sugerează că, în sectorul managementului propriei sănătăți, consumatorii tind să prioritizeze calitatea și siguranța percepută în detrimentul costurilor economice reduse.

Totuși, o zonă de risc major este identificată la nivelul percepțiilor privind potențialul terapeutic al acestor produse. Aproape jumătate din eșantion (47,1%) manifestă o viziune nerealist de optimistă, considerând că suplimentele alimentare pot preveni sau trata afecțiuni (13,3% fiind în total de acord, iar 33,8% în general de acord cu această afirmație). O poziție neutră este adoptată de o treime dintre respondenți (33,5%), reflectând incertitudine sau nevoia de informații validate științific [12], în timp ce atitudinea sceptică este împărtășită de numai 19,4% dintre participanți (16,6% în dezacord general și 2,8% în dezacord categoric). Atribuirea de proprietăți curative unor produse destinate exclusiv completării rației alimentare și susținerii funcțiilor fiziologice reprezintă o eroare conceptuală severă. Confuzia dintre rolul profilactic (de prevenție) și cel curativ (de tratament) poate induce conduite de risc înalt, cum ar fi întârzierea prezentării la medic sau chiar abandonarea terapiei medicamentoase convenționale în favoarea unor scheme empirice de suplimentare.

Stilul de viață modern, caracterizat prin digitalizarea cotidiană și utilizarea intensivă a rețelelor de socializare, reprezintă un context important pentru comportamentul de consum în rândul respondenților. Deși s-a înregistrat o tendință de scepticism clinic în cazul a 39,9% dintre respondenți, care au manifestat rezerve justificate față de informațiile medicale diseminate în mediul virtual, un segment semnificativ de 33,8% declară că își fundamentează deciziile de consum pe datele obținute din surse online. Mai mult, 26,3% dintre participanți au indicat strategiile de marketing drept factor relevant pentru deciziile lor de consum. Această dinamică sugerează că, în perspectivă, amplificarea campaniilor promoționale agresive pe platformele de socializare riscă să extindă aria de influență asupra unor segmente tot mai largi de populație vulnerabilă.

Datele descriptive privind stilul de viață și autoevaluarea alimentației pot contribui la înțelegerea contextului în care respondenții recurg la suplimente alimentare. În absența unor analize statistice de asociere, relațiile dintre aceste variabile nu pot fi interpretate drept corelații sau relații cauzale.

Respondenții care considerau că beneficiază de o alimentație general echilibrată doar ocazional au constituit grupul majoritar (38,9%), în timp ce persoanele care au declarat un regim alimentar echilibrat în cele mai multe cazuri au reprezentat 37,1%. Cumulat, acest segment extins de 76,0% reprezintă nucleul principal de consumatori; acești indivizi încearcă să contracareze efectele perioadelor de stres biologic sau ale alimentației haotice prin administrarea de suplimente. La polul opus, doar o minoritate absolută de 5,4% dintre participanți consideră că rația lor alimentară este optim echilibrată în mod constant. Dezechilibrul structural al propriei diete a fost recunoscut deschis de aproximativ 16,0% dintre respondenți, poziționând această categorie într-o zonă cu risc epidemiologic ridicat pentru instalarea deficitelor micronutriționale subclinice, cunoscute sub denumirea de „foame ascunsă”. Aceste rezultate descriu concomitent autoevaluarea alimentației și contextul informațional al consumului de suplimente; designul descriptiv nu permite stabilirea unei relații directe între aceste variabile.

Prezenta cercetare are o serie de limitări metodologice ce trebuie luate în considerare la interpretarea rezultatelor. În primul rând, utilizarea unui eșantion de conveniență, recrutat parțial prin intermediul platformelor online, a rezultat într-o asimetrie demografică, reflectată prin ponderea covârșitoare a populației feminine și a rezidenților din mediul urban, fapt ce limitează generalizarea datelor la nivelul întregii populații a Republicii Moldova. În al doilea rând, colectarea datelor s-a bazat pe autoevaluarea și retrospectiva subiecților, aspect ce poate introduce erori de reamintire și raportare. De asemenea, designul transversal al studiului a permis doar o radiografiere instantanee a comportamentului de consum în perioada de iarnă-primăvară, neputând surprinde variațiile sezoniere ale stării de sănătate și ale utilizării suplimentelor pe parcursul întregului an.

Concluzii

1. În eșantionul studiat au predominat femeile (86,7%) și respondenții din mediul urban (94,9%). Consumul recent de suplimente alimentare a fost raportat de 80,8% dintre participanți; aceste rezultate descriu eșantionul investigat și nu pot fi generalizate la întreaga populație a Republicii Moldova.

2. Utilizarea zilnică a suplimentelor a fost raportată de 35,0% dintre respondenți. Cele mai frecvent raportate au fost magneziul (66,2%), vitamina D (57,5%) și complexe de multivitamine (47,1%), ceea ce susține necesitatea informării privind utilizarea rațională și riscurile administrării nejustificate sau excesive.

3. O parte importantă a respondenților a raportat utilizarea suplimentelor din proprie inițiativă sau fără investigații

biochimice prealabile, indicând necesitatea consolidării consilierii profesionale și a educației pentru sănătate.

4. Datele descriptive evidențiază diferențe între motivele declarate pentru menținerea sănătății și unele practici de utilizare a suplimentelor, precum și o expunere relevantă la informații din mediul digital. Studiul nu permite stabilirea unor asocieri statistice sau relații cauzale între aceste variabile.

5. Rezultatele obținute susțin necesitatea dezvoltării unor politici de sănătate publică și recomandări practice stringente. Acestea trebuie să vizeze reglementarea riguroasă a publicității și pieței suplimentelor, creșterea nivelului de educație nutrițională a populației și dezvoltarea unui cadru de colaborare interdisciplinară integrată între nutriționiști, medici și farmaciști.

Bibliografie

1. Bailey RL, Gahche JJ, Miller PE, Thomas PR, Dwyer JT. Why US adults use dietary supplements. *JAMA Intern Med.* 2013;173(5):355-361. doi:10.1001/jamainternmed.2013.2299
2. Singorean D, Dumitraș C, Munteanu M, Ciobanu E. Cunoștințe, atitudini și practici ale populației privind consumul de suplimente alimentare. *Arta Medica.* 2026;98(1):61-66. doi:10.5281/zenodo.18475174
3. Hamulka J, Jeruszka-Bielak M, Górnicka M, Drywień ME, Zielinska MA. Dietary supplements during COVID-19 pandemic: a review of cognitive and behavioral factors. *Nutrients.* 2021;13(1):11. doi:10.3390/nu13010011
4. Binns CW, Lee MK, Lee AH. Problems and prospects: public health regulation of dietary supplements. *Annu Rev Public Health.* 2018;39:403-420. doi:10.1146/annurev-publhealth-040617-013638
5. Menebo MM. Consumer consumption behavior of health supplements: a review and research agenda. *Int J Pharm Healthc Mark.* Published online February 18, 2026. doi:10.1108/IJPHM-08-2025-0170
6. Karbownik MS, Paul E, Nowicka M, et al. Determinants of knowledge about dietary supplements among Polish internet users: nationwide cross-sectional study. *J Med Internet Res.* 2021;23(4):e25228. doi:10.2196/25228
7. McMillen SA, Radlowski EC, Monaco MH. Benefits and risks of early life iron supplementation. *Nutrients.* 2022;14(20):4380. doi:10.3390/nu14204380
8. Tsai HH, Lin HW, Lu YH, Chang YS, Mahady GB. Evaluation of documented drug interactions and pharmacologic side effects of herbal supplements. *Ann Pharmacother.* 2012;46(5):676-682. doi:10.1345/aph.1R274
9. Guvernul Republicii Moldova. Hotărârea Guvernului nr. 538 din 2 septembrie 2009 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind suplimentele alimentare. Modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 28 iunie 2023.
10. Ministerul Sănătății al Republicii Moldova. Protocol clinic național: Rahitismul la copil. Ministerul Sănătății al Republicii Moldova; 2020.
11. Ministerul Sănătății al Republicii Moldova. Protocol clinic național: Anemia feriprivă la adult. Ministerul Sănătății al Republicii Moldova; 2025.
12. Bezak S, Baždarić K, Huzjak Horvat L, et al. Knowledge of dietary supplements and attitudes towards complementary medicine among university students: a cross-sectional study. *Foods.* 2026;15(1):61. doi:10.3390/foods15010061

Recepcionat – 04.08.2026, Acceptat pentru publicare – 13.09.2026

Autor corespondent: Radu Rusu, radu.rusu@usmf.md

Declarația de conflict de interese: Autorii declară că nu există conflicte de interese în legătură cu această lucrare.

Declarația de finanțare: Cercetarea nu a beneficiat de finanțare externă.

Declarația de etică: Potrivit declarației autorilor, studiul a fost conceput și desfășurat sub coordonarea Disciplinei de igienă, Departamentul Medicină Preventivă, USMF „Nicolae Testemițanu”. Având în vedere caracterul anonim și non-intervențional al cercetării, nu a fost solicitată evaluarea formală a Comitetului de Etică. Participarea a fost voluntară, iar consimțământul informat a fost obținut înainte de completarea chestionarului: online, prin exprimarea obligatorie a acordului în Google Forms, și verbal, la administrarea chestionarului pe suport de hârtie.

Contribuția autorilor: Radu Rusu – conceptualizare, metodologie, investigație, colectarea datelor, analiza datelor, redactarea versiunii inițiale și revizuirea critică a manuscrisului; Olga Curarari – conceptualizare, metodologie, investigație, colectarea datelor, analiza datelor și revizuirea critică a manuscrisului; Alexei Chirlici – conceptualizare, metodologie, analiza datelor, redactarea versiunii inițiale și revizuirea critică a manuscrisului; Vladislav Rubanovici – conceptualizare, metodologie și revizuirea critică a manuscrisului.

Toți autorii au aprobat versiunea finală și își asumă responsabilitatea pentru conținutul lucrării.

Citare: Rusu R, Curarari O, Chirlici A, Rubanovici V. Consumul suplimentelor alimentare într-un eșantion de adulți din Republica Moldova: studiu transversal [Consumption of dietary supplements in a sample of adults from the Republic of Moldova: a cross-sectional study]. *Arta Medica.* 2026;100(3):e2026330. doi: 10.5281/zenodo.22735489